



Győri Ítéltábla

Gf.II.20.093/2021/30/I.

A Győri Ítéltábla a Hegymegi-Barakonyi és Társa Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán ügyvéd) által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek a Dr. Sebestyén Ügyvédi Iroda (cím5.; ügyintéző: dr. Sebestyén Attila ügyvéd) által képviselt alperes1 (cím4) alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás megfizetése iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék – a 2021. április 21. napján kelt 1.G.40.041/2019/55. szám alatti végzésével kijavított - 2021. február 25. napján kelt 1.G.40.041/2019/48. szám alatti ítélete ellen az alperes által 50., a felperes által 54. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyalás alapján – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség mértékét 1.730.000 (Egymillió-hétszázharmincezer) forintra felemlé.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 964.680 (kilencszázhatvannégyezer-hatszáznyolcvan) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes 1999. szeptember 3-án ügyfélszámla, értékpapírszámla és értékpapír letéti számla vezetésére vonatkozó, határozatlan időre szóló szerződést kötött a Rt neve 2.-vel, mint számlavezetővel. (I/A. szerződés) A számlavezető vállalta, hogy az alperest megillető pénzt, dematerializált értékpapírt, fizikai értékpapírt a számlaszerződés rendelkezése szerint nyilvántartja, az alperes rendelkezései alapján a számlán terheléseket, illetve jóváírásokat (számlaműveleteket) hajt végre és a számlán végrehajtott számlaműveletekről, valamint a számlák egyenlegéről az alperest írásban tájékoztatja. Vállalta továbbá, hogy az ügyfélszámlán nyilvántartja az alperes javára az általa végzett befektetési szolgáltatásokkal kapcsolatos alperesi pénzeszközöket, az alperest megillető bevételt, illetve az ügyfélszámláról teljesíti az alperest terhelő kifizetéseket.

[2] 1999. október 4-én az alperes és a Rt neve 2. között egy éves (2000. október 4-ig tartó) hozamgaranciás portfólió kezelésére szóló megbízási szerződés jött létre. (I/B. szerződés) A szerződés szerint az alperes a portfólió kezelésére semmiféle befektetési elvet, politikát nem határozhat meg, a konkrét portfólió kezelési tevékenységgel kapcsolatban egyes szerződések megkötésére a portfólió kezelőnek utasítást nem adhat. A portfóliókezelő a tőle elvárható gondossággal köteles eljárni az értékpapírok, befektetési eszközök beszerzése és értékesítése, valamint az ezzel összefüggő egyéb ügyletek megkötése és lebonyolítása terén. A portfóliókezelő hozam elérésére törekszik és - a szerződésben foglalt korlátozásokkal - hozamgaranciát vállal. Az alperes a lejáratkor volt jogosult dönteni arról, hogy a portfólió elért hozama tőkésítésre vagy kifizetésre kerüljön és erről írásban köteles volt tájékoztatni a portfólió kezelőt, azzal, hogy a lejáratkor felvehető minimum összeg 20 millió Ft + 10 % volt.

[3] Az alperes 1999. szeptember 3-án 14 millió Ft-ot, 1999. szeptember 28-án 6 millió Ft-ot utalt át a Rt neve7 Rt és Rt neve 2 részére, 2000. január 20-án befektetési jegy neve1 befektetési jegy vásárlása céljából további 8 millió Ft-ot, majd 2000. április 4-én befektetési jegy neve3 befektetési jegy vásárlására 20 millió Ft-ot, 2000. szeptember 12-én 15 millió Ft-ot utalt a Rt neve 2 részére. (Összesen 63 millió Ft.)

[4] Az alperes 2001. július 27-én újabb határozatlan időre szóló értékpapír-, ügyfélszámla szerződést kötött az Rt neve6-vel, melyben a számlavezető vállalta, hogy az alperes nevén és az alperesi dematerializált, továbbá a számlavezetőnél, illetve a számlavezető útján a Rt neve7 Rt-nél letétbe helyezett értékpapírok, továbbá az értékpapírokkal kapcsolatos ügyletek nyilvántartása és elszámolás céljából értékpapírszámlát nyit és vezet. (II. szerződés) Vállalta továbbá, hogy az alperes nevén, az alperes javára számlaszám 1 számon olyan korlátozott rendeltetésű pénzforgalmi számlát nyit és vezet, amely kizárólag a befektetési szolgáltatással és az értékpapírban foglalt kötelezettségen alapuló fizetéssel kapcsolatos elszámolás lebonyolítására szolgál (ügyfélszámla), s az értékpapír számlán nyilvántartott értékpapírokkal kapcsolatos követelések összegét az ügyfélszámlán jóváírja, illetve az alperes kérésére átutalást, illetve pénztári kifizetést teljesít.

[5] Az alperes 2001. telén város1-i beruházását a fenti befektetett eszközeiből kívánta finanszírozni, ezért jelezte a felperesi kapcsolattartó - név 4 - részére, hogy a befektetéseiből 20 millió Ft-hoz szeretne hozzájutni. név 4 a megbízási teljesítését ahhoz kötötte, hogy az alperes egy értékpapír adásvételi szerződést írjon alá. Ennek érdekében egy 2001. december 18-i keltezésű, „adásvételi szerződés” című iratot juttatott el az alpereshez, melynek - valótlan - tartalma szerint a Rt neve 1 eladta az alperesnek 16.435.875,- Ft névértékű befektetési jegy neve2 értékpapírját 127,7693 %-os eladási árfolyamon 21.000.003,- Ft vételár ellenében. Befektetési szolgáltatóként ekkor a felperes vezette a Kft neve1 jogelődje: a Rt neve 1 ügyfélszámláját is. Az okiratot az alperes nevében név 3 (az alperes akkori főkönyvelője) aláírta és visszajuttatta név4hoz. A Rt neve 1 felperesnél vezetett számlaszám2 számú értékpapír- és ügyfélszámlájáról a fenti adásvételi szerződés felhasználásával 2001. december 19-én 21.000.117,- Ft piaci értékű befektetési jegy neve2 befektetési jegy került átvezetésre az alperes felperesnél vezetett értékpapír- és ügyfélszámlájára. Az alperes a Rt neve 1-nek az értékpapírokért ellenértéket nem fizetett. Az átvezetett értékpapírok még ugyanazon a napon értékesítésre kerültek és az alperes számlaszám 1 számú számláján a felperes 20 millió Ft-ot jóváírt „értékpapír ügylet szerződés alapján” közlemény feltüntetésével.

[6] 2002. februárjában az alperes ismételten jelezte név⁴nak, hogy a befektetett eszközei terhére pénzre lenne szüksége. név⁴ ekkor egy - ismételten valótlan tartalmú - 2002. február 27-i keltezésű „adásvételi szerződés” című okiratot készített, mely szerint a Rt neve¹ eladta az alperesnek 7.446.878,- Ft névértékű befektetési jegy neve³ befektetési jegyét 281,9974 %-os eladási árfolyamon 21.000.003,- Ft vételáron. Az okirat alapján a felperes megterhelte a Rt neve¹ értékpapír- és ügyfélszámláját és 21.000.196,- Ft piaci értékű befektetési jegy neve³ befektetési jegy került átvezetésre az alperes értékpapír- és ügyfélszámlájára. Az értékpapírok még aznap értékesítésre kerültek és a felperes az alperes számlaszám 1 számú számláján „értékpapírügylet szerződés alapján” közlemény feltüntetése mellett jóváírt 20 millió Ft-ot. Az alperes ebben az esetben sem fizetett ellenértéket a Rt neve¹-nek az értékpapírokért.

[7] A Rt neve⁴. és az Rt neve⁵. egyesülését követően a Rt neve². ügyfélállománya a felpereshez került.

[8] A felperes, illetve jogelődje 1999. november 12. és 2002. február 28. között - a fenti ügyleteket is beleértve - összesen 50.619.296,- Ft-ot fizetett ki banki átutalás útján az alperes bankszámlájára. 2001. október 5. napján 2.670.000,- Ft, 2002. augusztus 1 napján 15.000.000,- Ft és 2002. november 27. napján 7.950.000,- Ft (együttesen: 25.620.000 forint) érkezett az alperes bankszámlájára „Rt neve⁸ vagy Vagyonkezelő” közleménnyel (a továbbiakban: Rt neve⁸-ügyletek). Az átutaló - az ország nevében bejegyzett Rt neve⁸ Ltd. - azonban már 2000. december 1. napján végelszámolással megszűnt. (Fővárosi Ítéltábla 13.G. 40401/2016/7. sz. ítélete)

[9] Jogalap nélkül - „belső bizonylat” alapján - került átvezetésre az alperes értékpapírszámlájára 1999. október 26. napján név¹, valamint név² értékpapír-számlájáról 2.000.000,- Ft névértékű és 1.300.000 Ft. névértékű részvény neve¹. Ugyanakkor az alperes értékpapír-számlájáról „kimenő transzferként” 1999. október 26-án 2.275.000,- Ft és 1.330.000,- Ft, 1999. november 12-én 3.300.000,- Ft, 2000. június 1 napján 7.038.000,- Ft, 2000. október 10-én 7.974.670,- Ft és 2000. október 25-én 7.008.000,- Ft névértékben további hat jogalapot nélkülöző tranzakcióra került sor.

[10] A peres felek az alperes ügyfélszámláján bonyolított egyes tranzakciók, ki- és befizetések kapcsán 2003. szeptember 3-án és szeptember 11-én személyes egyeztetéseket tartottak, melynek tartalmát „Emlékeztető”, ill. „Jegyzőkönyv” című iratban rögzítették, külön kitérve a fenti – a Jegyzőkönyvben részben névértéken, részben árfolyamértéken szerepeltetett tranzakciókra. Az 1999. október 26. és 2000. október 25 között zajló fenti tranzakciókat az alperes ekkor kifogásolta (a továbbiakban: kifogásolt ügyletek). Az alperes a pénz- és értékpapírszámlájának forgalmi adatait összegezve – a „Rt neve⁸-ügyletek” és „kifogásolt ügyletek” egyenlegét is érkelve - 8.333.461,- Ft többletbevételt realizált ahhoz képest, mint ami az üzleti tevékenység alapján őt megillette volna.

[11] név⁴t a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú - a Fővárosi Ítéltábla 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletével jogerőre emelkedett - ítéletében csalás büntetében, valamint hamis magánokirat felhasználása vétségében bűnösnek mondta ki és szabadságvesztés büntetésre ítélte. A jogerős büntető ítélet tényállása szerint a jelen

perbelihez hasonló hamis tartalmú adásvételi szerződéseket és az értékpapírszámlák közötti átvezetéshez szükséges „belső nyomtatványokat” név 4 töltötte ki és írta alá és azokat úgy állította be, mintha azok csupán a bróker cég által végzett jogszabályoknak megfelelő tevékenység technikai kivitelezési módjához kapcsolódnának, holott valójában az ügyfelek közötti adásvételi szerződés nem tartozott a befektetési szolgáltató tevékenységi körébe (elsőfokú ítélet 79. oldal, másodfokú ítélet 33. oldal).

[12] A Rt neve 1 tudomást szerzett az alperes javára szóló értékpapír átvezetésekről és azokat jogalap nélkülinek találta. Jogutódja - a Kft neve1 - a számlaegyenleg helyreállítása érdekében elszámolási és kártérítési keresettel élt a felperes ellen, arra hivatkozással, hogy a fenti befektetési jegyek jogalap nélkül kerültek jóváírásra az alperes számláján. E per felei végül a Fővárosi Törvényszék 19.G.42.150/2011/166. számú végzésével jóváhagyott egyezséget kötöttek, melynek alapján a felperes 2015. szeptember 8-án 21.000.196,- Ft-ot, illetve 21.000.117,- Ft-ot és ezek (Kft neve1 által követelt) járulékait megfizetette a Kft neve1-nek, s ezzel annak számlaegyenlegét helyreállította.

II.

[13] A Győri Ítéltábla Gf.II.20.347/2018/6/I. számú végzése alapján megismételt eljárásban a felperes keresetében 116.336.318,-Ft tőke (21.000.196,-Ft értékű befektetési jegy érték, azután 36.943.399,-Ft kamat, illetve 21.000.117,-Ft értékű befektetési jegy érték, azután 37.392.606,-Ft késedelmi kamat) és annak 2015. szeptember 9. napjától a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti kamata megfizetésére kérte kötelezni jogalap nélküli gazdagodás [rPtk. 361. § (1) bek.] címén az alperest. Keresete alapjaként másodsorban megjelölte a rPtk. 286. § (1) bekezdését.

[14] Keresetét arra alapította, hogy mind az alperes, mind a Rt neve 1. az ő ügyfele volt. A Rt neve 1. értékpapír és ügyfélszámlájáról - erre alapot adó ügylet nélkül - 2001. december 19. napján 21.000.117,-Ft piaci értékű befektetési jegy neve2 befektetési jegy, majd 2002. február 28. napján 21.000.196,-Ft piaci értékű befektetési jegy neve3 befektetési jegy került átvezetésre az alperes értékpapír és ügyfélszámlájára. A per tárgyát képező időszakban már nem volt az alperesnek portfóliókezelési szerződése, a fenti két tranzakcióhoz kapcsolódó értékpapírokat - kizárólag az értékpapír- és ügyfélszámla-szerződés alapján - nem szerezhette meg, egyedi értékpapír adásvételi szerződés pedig nem jött létre a Rt neve 1. és az alperes között. Az átvezetés alapját részben hamisított, részben az alperes képviselőjére nem jogosult által aláírt szerződések képezték. A szerződések ugyan utaltak készpénzkifizetésre, azonban ennek ténye nem igazolt, sőt a perben meghallgatott két tanú vallomása által is cáfolt.

[15] A Rt neve 1-nek az értékpapír számlája csökkenésével párhuzamosan igénye keletkezett egyrészt vele (a felperessel) szemben szerződésszegéssel okozott kár megtérítése, míg az alperessel szemben jogalap nélküli gazdagodás címén. A Rt neve 1. jogutóda - a Kft neve1. - által vele szemben indított perben - törvényes érdekei védelmében (a növekvő késedelmi kamatkockázat miatt) jogerős egyezség alapján 2015. szeptember 8-án 116.336.318,-Ft kifizetésével helyreállította a Kft neve1. számlaegyenlegét. Csatolta a Kft neve1 nyilatkozatát a jogerős egyezség szerinti összeg megtérítéséről.

III.

[16] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő. Arra hivatkozott, hogy a tranzakciók teljesítésével (2001. december 19-én és 2002. február 28-án) a felperes követelése esedékessé vált. Mivel a felperes nem lépett fel az elévülés időn belül vele szemben a követelés érvényesítése végett (perbehívással sem élt), így igénye elévült. A felperesi igény jogalapja sem áll fenn. Igaz, hogy a Rt neve 1.-vel nem került szerződéses kapcsolatba, s az értékpapírokért a Rt neve 1.-nek nem fizetett vételárat, de a befektetési egésze és a befektetési szolgáltató összes kifizetése alapján nem állapítható meg az, hogy alap nélkül gazdagodott volna a felperes rovására. A kifizetésekre a felperessel, illetve jogelődjével (a Rt neve 2.-vel) fennállt vagyonkezelésre (portfóliókezelésre) irányuló szerződési kapcsolat alapot adott. A 2003. szeptember 11-én felvett jegyzőkönyv is utal arra, hogy vagyonkezelői szolgáltatásokat igényelt és kapott a felperestől, e vagyonkezelésre irányuló (portfóliókezelési) jogviszony annak ellenére fennállt, hogy a szerződés írásbeli példányával egyik fél sem rendelkezett már utóbb. A portfóliókezelés miatt elszámolási viszony állt fenn közte és a felperes között, a nem valós pénzmozgásokat is tükröző értékpapír számlából nem emelhető ki csupán a per tárgyát képező két transzfer.

[17] A Rt neve 2. részére 63.000.000,-Ft-ot fizetett be, s kétszer húszmillió Ft összegben kért kifizetést. A kétszer 20.000.000,-Ft kifizetésével csupán a befektetett összeget és annak a szerződés szerinti hozamát (azt is részlegesen) kapta vissza. A Rt neve 1. befektetési jegyei jóváírásával vagyongyarapodás nem következett be nála, a Rt neve 1. vagyonának csökkenése nem egy nála megvalósult gazdagodással állt okozati összefüggésben. A zavaros bejövő és kimenő értékpapír transzferek csak a felperes alkalmazottja - név 4 - bűncselekményt megvalósító magatartásának leplezésére szolgáltak. A számlák közötti átvezetésekhez kapcsolódóan semmilyen magatartást nem tanúsított. A felperes nem küldött a végrehajtott műveletek azonosításához szükséges adatokat tartalmazó értesítést a számára, így az átvezetésekről nem is tudott, azokra reagálni nem tudott. Visszatetsző, s a Ptk. 4. § (4) bekezdésébe ütköző, hogy emiatt 15 év után érvényesít igényt vele szemben.

[18] A felperes az ellenkérelem kapcsán hivatkozott a Kúria Pfv.VII.20.535/2019/11. számú határozatában foglaltakra, melynek értelmében a perbelihez hasonló esetben a Kúria az EBH2005.1226. számú elvi döntésben foglaltakat tekintette irányadónak. Ennek megfelelően az értékpapírszámlán történő átvezetéssel az értékpapírok piaci értékével megnőtt az alperes vagyona. A Rt neve 2.-nek a felperes nem általános jogutódja, s állományátruházásra sem került sor, emiatt csak azon tranzakcióknak van jelentősége, melyek a felperes és az alperes közötti jogviszony időszakában jöttek létre. A keresete és az alperes által jelzett igény nem azonos jogalaptól ered, emiatt vele szemben igényt az alperes csak beszámítás útján érvényesíthetne, melynek előterjesztésére a rPp.147/A. §-a alapján nyitva álló határidő elmulasztása folytán már nincs mód.

IV.

[19] Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 8.333.461,- Ft-ot és ez után 2002. február 28-tól 2015. szeptember 8-ig a mindenkori késedelemmel érintett félétet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak, 2015. szeptember 9-től a kifizetésig a mindenkori késedelemmel

érintett fél év első napján irányadó jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatát. Határozata indokolásában arra hivatkozott, hogy a kereset háttérében álló, a Rt neve 1. és az alperes értékpapír számlái közötti értékpapír átvezetésre bizonyítottan sor került. Ezt ugyan a felperes okirattal alátámasztani nem tudta, de a büntetőeljárás során beszerzett igazságügyi szakértői vélemény és a büntetőper ítélete is igazolta az átvezetés tényét. (igazságügyi könyvszakértői vélemény 29. és 37. oldal 5. számú táblázat 335., 350. sorsa, 8. számú táblázat 335. és 350. sora). Az átvezetés alapjául szolgáló két adásvételi szerződés ellenére az alperesnek nem volt arra irányuló szerződési akarata, hogy a Rt neve 1.-től értékpapírt vásároljon. (Az alperesi törvényes képviselő - név6 - nyilatkozata és az alperes akkori könyvelője (név 3) tanúvallomása.) A megismételt eljárásban beszerzett - a felek által kétségbe nem vont, és megállapításait cáfoló bizonyíték hiányában - aggálytalan könyvszakértői véleményből is csak arra lehet következtetni, hogy a jóváírásoknak nem volt érvényes jogcíme.

[20] Kiemelte, hogy a jogalap nélküli gazdagodásnak valóban az egyik tipikus esete az, amikor a számlatulajdonos - a számláját vezető hitelintézetten keresztül - tartozatlanul fizet, majd a hitelintézet a számlaegyenleget helyreállítja, és ennek következtében a jogalap nélküli vagyoneltolódás már nem a számlatulajdonos, hanem a hitelintézet rovására áll fenn. (EBH2005.1526) A konkrét esetben azonban nem lehetett a fentieket automatikusan alkalmazni, ugyanis - még ha a portfóliókezelésre vonatkozó szerződés időbeli hatálya 2000. október 4. napján meg is szűnt - nem csak a felperes és a Rt neve 1., hanem a felperes és az alperes között is állt fenn szerződéses jogviszony, mert az értékpapír és az ügyfélszámla vezetésére vonatkozó szerződés hatályban volt a felek között a perbeli időszakban is.

[21] A felperes okirattal igazolta, hogy a Kft neve 1. számlaegyenlegét jogerős egyezség alapján helyreállította, az alperes elvi gazdagodása csak ezzel következhetett be, ennek időpontja miatt a felek jogviszonyára a 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései voltak irányadók. Az alperes elévülési kifogása nem volt alapos.

[22] A megismételt eljárásban nem merültek fel olyan tények, mely alapján oka lett volna eltérni a Győri Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatástól. Emiatt abból indult ki, hogy a felperes (szinguláris) jogutóda a Rt neve 2-nek, illetve az Rt neve 6-nek, így az alperes beszámítási kifogás előterjesztése nélkül is kérhette a felperessel fennálló jogviszonya alapján a kölcsönös teljesítések elszámolását. A hatályon kívül helyező végzésben szereplő iránymutatás értelmében pedig valamennyi ügylet, így az alperes által kifogásolt tranzakciók eredménye is értékelendő volt.

[23] A büntetőeljárás kapcsán a felek között lefolytatott egyeztetésről 2000. szeptember 11. napján felvett jegyzőkönyv 2.1.1. pontja rögzítette, hogy 1999. szeptember 6. és 2000. szeptember 13. között öt alkalommal, összesen 63.000.000,-Ft érkezett banki átutalással az alperes bankszámlájáról; a 2.1.2. pont pedig azt rögzítette, hogy 1999. november 12. és 2002. február 28. között összesen 50.619.296,-Ft került kifizetésre banki utalás útján az alperes bankszámlájára. A jegyzőkönyv fenti adatai összhangban álltak az alperes azon előadásával, mely szerint 2001. decemberében és 2002. februárjában a fenti befektetés terhére kért 20-20.000.000,- Ft-ot a felperestől, aminek feltételül név 4 - a felperes alkalmazottja - adásvételi szerződések aláírását szabta.

[24] A perben beszerzett szakértői vélemény (30. számú irat 2. számú melléklete) az alperes által kifogásolt tételek kiszűrésével, de a Rt neve8 Ltd. kifizetéseinek figyelembevétele mellett modellezte azt, hogy amennyiben az alperes által kifogásolt tranzakciókra nem került volna sor, úgy miként alakult volna az alperesi ügyfélszámla egyenlege. A szakértő által figyelembe vett „zárt modell” a nem kifogásolt (valósnak tekintett) ügyletek kapcsán 18.272.654,-Ft többletkifizetést igazolt, ahhoz képest, amennyi üzleti tevékenysége alapján az alperest megillette volna. E számítást az elsőfokú bíróság azzal korrigálta, hogy a fenti összegből levonta a Rt neve8 Ltd.-től utalt 25.620.000,- Ft-ot is, mert az is jogszerűtlen tranzakció eredménye volt (a nem kifogásolt és a kifogásolt ügyleteknél történő egyidejű figyelembe vétele kétszeri értékelést jelentene). Erre figyelemmel a nem kifogásolt ügyletek alapján az egyenleg negatív, azaz az alperes 7.347.346,- Ft-tal kevesebbhez jutott hozzá, mint ami jogszerűen megillette volna. Ugyanakkor a kifogásolt értékpapír transzferek eredményét is értékelni kell. A negatív (-9.939.193,-Ft) eredmény korrigálandó a Rt neve8 Ltd.-féle kifizetésekkel (+25.620.000). Emiatt összességében 8.333.461,-Ft az, mellyel az alperes a felperes terhére gazdagodott (-7.347.346-9.939.193+25.620.000 =8.333.461,-Ft), ezért e tőkeösszeg és annak 2015. szeptember 9. napjától a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti kamatai megfizetésére kötelezte az alperest.

V.

[25] Az alperes az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása iránt előterjesztett fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a Rt neve 1. által sérelmezett tranzakcióktól számítva a Kft neve1 perindításig a követelés a rPtk. 324. § (1) bekezdése alapján elévült.

[26] A szerződés teljesítése során jóhiszeműen bízott a felperesi jogelőd pénzügyi és tőkepiaci szaktudásában, ezzel szemben a felperes a befektetéseit a jogszabályi rendelkezésekkel összeegyeztethetetlen - az alkalmazottai büntetőjogi felelősségre vonását is megalapozó - magatartással kezelte, s szakértői vélemény szerint az értékpapírforgalom egyenlege közel tízmilliós veszteséget mutat a terhére. Az elsőfokú bíróság a tranzakciók egyenlegét tévesen határozta meg a Rt neve8 Ltd. által utalt 25.620.000,-Ft figyelembevételével. A kifizetések időpontjában a Rt neve8 Ltd. már megszűnt, így vele a felperesi jogelőd sem állhatott jogviszonyban. Az utalások közleménye „Rt neve9.” vagy „Vagyongkezelő” megjelölést tartalmaz, a kifizetésekről nem áll rendelkezésre bizonylat, pénzügyi instrumentumra történő utalás, s nincs arra vonatkozó adat, hogy ez az összeg az alperes által befektetett pénzeszközök felperesi jogelőd által történő kezelésének a része lenne. Emiatt a Rt neve8 Ltd.-től származó kifizetések nem köthetőek a felpereshez és nem illeszthetőek a peres felek közötti tranzakciók sorába - sem mint jogszerű, sem mint jogszerűtlen ügyletek-, így az egyenleg kapcsán figyelmen kívül hagyandók. Erre tekintettel nem 8.333.461,-Ft jogszerűtlenül realizált hozam, hanem 7.347.346,-Ft veszteség állapítható meg a tranzakciók egyenlegeként, így nem áll fenn a felperes rovására az oldalán jogalap nélküli gazdagodás.

[27] A kereseti tényállás is hiányos, az egyezséghez vezető eljárás részleteit nem tartalmazza. A felperes nem igazolta pénzügyi teljesítésének mértékét. A felperes a 2002. február 28-i kamatfizetési kezdő időpont alapul vételével állt helyt. Kamatkövetelése kezdő időpontját azonban 2015. szeptember 9. napjában jelölte meg. Az elsőfokú ítélet a kereseti

kérelmen túlterjeszkedve - a rPp. 215. §-ába ütköző módon - határozta meg a korábbi időpontot az őt terhelő kamatfizetés kezdő időpontjaként.

[28] Sérelmezte, hogy a Kft neve1. és a felperes között folyamatban volt perről csak jelen per során értesült. A felperes nem hívta perbe őt beavatkozóként, noha a perben olyan védekezést (elévülési kifogást) is előterjeszthetett volna, amit a felperes nem tett meg. Mivel nem függetleníthető a felperes Kft neve1. felé történt teljesítése a peres felek jogviszonyától, így az állapítható meg, hogy a felperes saját felróható magatartására alapítottn - a rPtk. 4. § (4) bekezdésébe, illetve a Ptk. 1:4. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző módon - kíván vele szemben előnyöket elérni.

VI.

[29] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni - keresete szerinti - megváltoztatását, másodsorban a rPp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Másodlagos fellebbezési kérelme alapjaként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet jogszabálysértő, mert nem csak a különböző tranzakciók összevetésére nem volt lehetőség, de maga az összevetés is hibás. Abban olyan számítást végzett az elsőfokú bíróság, mely szakkérdés, s követhetetlen logikával vezette le a marasztalási összeget.

[30] Elsődleges fellebbezési kérelme kapcsán arra hivatkozott, hogy a hatályon kívül helyező végzés utasításai ugyan kötötték az elsőfokú bíróságot, azonban a másodfokú bíróság állásfoglalásai nem. (Kúria Polgári Kollégium Joggyakorlat-elemző Csoport összefoglaló véleménye a perorvoslati bíróságok hatályon kívül helyezési gyakorlatáról 65. o.) Az elsőfokú bíróság nem hagyhatta volna figyelmen kívül megismételt eljárásban általa csatolt kúriai végzést, ami felülírta az ítéltábla iránymutatását. Ebből következően az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna vizsgálnia, hogy a felperes és a Rt neve 2. viszonylatában a jogutódi minőség fennáll-e, illetve azt, hogy a tranzakciók közül melyek voltak jogszerűek, melyek nem.

[31] Az elsőfokú bíróság a jogutódi minőség vizsgálata során figyelmen kívül hagyta a perben eljáró szakértő megállapításait. A felperes nem általános vagy – az alperes viszonylatában - különös jogutódja a Rt neve 2-nek vagy az Rt neve5-nak. A büntető ítéletből következően - a rPp. 4.§ (2) bekezdése értelmében köti a polgári perben eljáró bíróságot is a bűnösséget megalapozó tényállás - csak 13 név4-hoz tartozó ügyfél került át hozzá állományátruházással, s azok között az alperes nem szerepelt. (12. B.794/2010/828. sz. ítélet 104. o.) A felperes az alperes részére portfóliókezelést nem végzett. (12. B.794/2010/828. sz. ítélet 167. o.) Az alperes átszerződés útján került hozzá, így záróegyenlegét is a Rt. neve2 Zrt.-vel kellett, hogy egyeztesse, s a 2001. június 25. napja előtt történtekért ő nem lehet felelős

[32] Amennyiben – bár ezt vitatja – az alperes mégis állományátruházás útján került volna hozzá, abban az esetben sem terhelheti felelősség a korábbi számlavezető szerződésszegéseiért. Állományátruházás esetén ugyanis az 1996. évi CXI. törvény (Épt.)13.§ (4) bekezdése értelmében a tartozásátvállalás szabályai alkalmazandóak, azaz kötelezett oldalon csak az átruházóval szembeni számlakövetelés tekintetében következik be alanycsere, így felelőssége az átvett egyenlegben maximált.

[33] Az üzletszabályzat 6. pontja értelmében írásbeli alakhoz kötött a portfólió kezelési szerződés, ilyen sem jött létre a peres felek között. Az ügyfélszámlába tévesen került beállításra portfóliókezelési díj, ilyen tevékenységet ő nem folytatott, így a látszaton alapuló portfóliókezelés kérdése sem merül fel. Ezt alátámasztja – a szakértő véleménye alapján - a büntető ítélet 167. oldala is. A bűnösséget megalapozó tényállás körében pedig a büntető ítélet tényállása is köti a polgári per bíróságát. Portfóliókezelés esetén az ügyfélnek nincs rendelkezési joga az értékpapírokkal végezhető tranzakció felett, így nem adhatott volna utasítást meghatározott értékpapírok értékesítésére az alperes. Ha létrejött volna ilyen szerződés, annak sem lenne jelentősége, mert az nem ölelt fel tőke-és hozamgaranciát.

[34] A jogvita elbírálása szempontjából nem bír jelentőséggel az a körülmény, hogy éppen ő vezette az alperes azon számláját, ahová a jogalap nélküli átvezetés érkezett. Az értékpapír átvezetéssel az alperes attól függetlenül jogalap nélkül gazdagodott, hogy a számlavezetőjével szemben milyen elszámolási igénye állt fenn. A befektetésekkel kapcsolatos jogviszonyból eredő a (korábbi) számlavezetővel szemben fennálló kontraktuális kártérítési igény (rPtk. 318. §) nem mosható össze a jogalap nélküli gazdagodásból eredő igénnyel. Az alperes az általa állított jogosulatlan tranzakciókkal kapcsolatos esetleges igényét beszámítási kifogás nélkül nem érvényesítheti.

[35] Ha mégis érvényesíthet az alperes ilyen igényt, úgy - mivel az egyeztetési jegyzőkönyvekben a Rt neve⁸ Ltd. féle tranzakciókat nem kifogásolta - , így azok is figyelembe veendőek. A késedelmi kamatot pedig nem a rPtk. 301. §-a, hanem a rPtk. 301/A. § (1) bekezdése alapján kellett volna meghatározni az elsőfokú bíróságnak. Az alperes elévülési kifogása minden alapot nélkülöző, mert a Rt neve 1 a pert 2007.-ben megindította.

VII.

[36] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

[37] A Rt neve 2. 2000. március 1. napjától Rt neve⁹, 2002. január 10. napjától Rt neve³ cégnéven működött, 2002. március 31-én beolvadt a Rt neve¹⁰-be amely 2002. május 13. napjától a Rt neve¹¹, 2005. november 14. napjától a Zrt neve³ cégnéven működött, majd 2011. november 30-án beolvadt a Zrt neve⁴-be. Az Rt neve⁶ (cégjegyzékszám1) 2001. június 19. napjától a Rt neve¹² cégnéven, majd 2006. október 2. napjától Felperes1. néven működik.

[38] Az alperes részére a Rt neve 2.-vel megkötött szerződések alapján az alábbi kifizetésekre került sor:

- a) 144.516,-Ft (1999.11.12.)
- b) 8.294.780 Ft jóváírva (2000.07.10.)
- c) 2.180.000 Ft jóváírva (2000.10.12.)

Felperes az alperes számláját 2001. október 20.-án 6.301,-Ft portfóliókezelési díjjal terhelte meg. (G.40.041/2019/7.) A felperessel történő szerződéskötés időpontját (2001. július 27.) követően a felperes részéről az alperes részére az alábbi kifizetésekre került sor:

d) 20.000.000 Ft (2001.12.19.): Rt neve 1. első tétel.

e) 20.000.000 Ft (2002.02.28.): Rt neve 1. második tétel.

f) 2.670.000 Ft (2000. vagy 2001.10.05.): Rt neve8 Ltd.1. tétel.

g) 15.000.000 Ft (2002.08.01.): Rt neve8 Ltd 2. tétel.

h) 7.950.000 Ft (2002.11.27.): Rt neve8 Ltd 3 tétel.

i) 2.828.021,-Ft (2003.07.25.) A felperes 2.828.021,-Ft-ot fizetett az alperesnek a jogviszonyuk lezárásaként.

Összesen a felperes javára jóváírt kifizetés (a)-i) pontok): 79.067.317,-Ft.

[39] 2003. július 15. napján a Rt neve 1. a számlájáról történt jogosulatlan átvezetések miatt igényel lépett fel a felperessel szemben. (Gf.11/F/2. alatt csatolt felszólító levél)

[40] 2003. szeptember 3-án a felperes székhelyén a peres felek között egyeztetésre került sor, melynek célja az alperes felperes által vezetett számláin bonyolított egyes tranzakciók, ki- és befizetések áttekintése, és az ezekkel kapcsolatos nyilatkozatok megtétele volt. A 2003. szeptember 11. napján tovább folytatott egyeztetésről készült jegyzőkönyvben rögzítésre került, hogy az alperes, mint ügyfél a felperessel, illetve jogelődjével (Rt neve 2.) milyen szerződéseket kötött. Rögzítették, hogy 1999. november 12. - 2002. február 28. napja között összesen 50.619.296,-Ft került kifizetésre banki átutalás útján az alperes bankszámlájára (ez megfelel az a)-e) alatti kifizetések együttes összegének). Ezen összeg meghatározásánál az állományátruházás (szerződéskötés) előtti kifizetést is számba vették, s a jegyzőkönyvben a felperes a Rt neve 2. jogutódjaként jelölte meg magát. Az alperes nyilatkozott arról is, hogy a számlarekonstrukció folyamán nem vitatott ügyletekkel kapcsolatosan kifogást nem emel, azokat elfogadja.

[41] 2003. szeptember 11. napján a peres felek közötti egyeztetésről készült jegyzőkönyv 1. pontjában a felperes az öt megelőző befektetési szolgáltatót a jogelődjeként nevezte meg. A jegyzőkönyv 3. pontja szerint 2001. július 25. napján, az állomány átruházáskor az alperes nyitóegyenlege 626.310,-Ft (549.873 darab befektetési jegy neve2) volt. Az értékpapír forgalmat a felperes számlatörténete nem az állományátruházástól, illetve a felek között létrejött szerződés megkötésétől (2001. július 27.-től) hanem 2001. január 1. napjától tüntette fel.

VIII.

[42] A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése alapos.

[43] A felperesi fellebbezés az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre is irányult, ami az érdemi felülbírálatot kizárja, ezért az ítéltábla elsődlegesen ennek megalapozottságát vizsgálta. A másodlagos fellebbezési kérelemben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság nem szakkérdésben foglalt állást, a perben szerzett és helyesen aggálytalannak tekintett szakértői vélemény alapján csupán azt határozta meg, hogy az alperes a befektetései összessége alapján őt megillető összeghez képest milyen mértékű többletet realizált. Helyesen mellőzte a mérleg egyik oldalán a Rt neve8 Ltd.-től származó utalások értékelését. Levezetése számszaki értelemben - annak ellenére, hogy a matematikai műveletekből egy láncszem kimaradt - követhető volt, emiatt eljárási szabálysértés hiányában, másrészt az ügy érdemében elfoglalt - részben - eltérő jogi álláspontja folytán az ítéltábla nem látott lehetőséget az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú eljárás megismétlésére.

[44] Az ügy érdemében az ítéltábla előre bocsátja, hogy a részben az elsőfokú eljárás adatain, részben a másodfokú eljárásban lefolytatott részbizonyításon alapuló fenti kiegészítéssel az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges körben és helyesen állapította meg. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság keresetet nagyjából elutasító döntésével egyetértett, a keresetnek részben helytadó döntését és annak indokolását azonban - az alábbiakban részletesen kifejtettek indokok mentén - a megismételt eljárás követően ismételten felülvizsgált jogi álláspontja folytán nem osztotta.

[45] Az ítéltábla jogi álláspontjának lényege az, hogy az egyetemleges kötelezettséget a kötelezettség egymás közötti jogviszonyukban csak akkor terheli egyenlő arányban, ha a jogviszonyukból más nem következik. (rPtk.338.§ (1) bekezdés) Ha az értékpapír számlakezelő az ügyfelei számlái közötti - az alkalmazottja bűncselekményt is megvalósító, s az értékpapír számlakezelő Ptk. 348.§ (1) bekezdése szerinti felelősségét megalapozó – szerződést szegő, jogtalan átvezetések miatti pénzmozgások elszámolása érdekében eljár és a jogtalan átvezetés pozitív eredményét – az adott ügyféllel egyeztetetten - az ügyféllel szemben fennálló elszámolási kötelezettsége teljesítéseként veszi figyelembe, úgy ez az értékpapír számlakezelő és a jogtalan jóváírással érintett ügyfél olyan megállapodása, mely a rPtk. 338. § (1) bekezdése szerinti, a felek jogviszonyából eredő „más következménynek” tekintendő. Ez az alperessel fennállt jogviszonyt elszámolással lezáró megállapodás léte kizárja azt, hogy az értékpapírszámla kezelője a tranzakcióval hátrányosan érintett másik ügyfele szerződésszegésen alapuló kárigényének rendezését követően a fenti elszámolással érintett - a károsult ügyféllel szemben egyetemleges kötelezettársnak minősülő ügyfelével szemben - (szubszidiárius alapon) jogalap nélküli gazdagodás címén igényt érvényesíthessen.

IX.

[46] A Kúria a hasonló (de a releváns tények körében a perbelivel nem teljesen azonos) ügyekben Pfv.VII.20.535/2019/11. sz. végzésében, ugyanabban az ügyben született

Pfv.VII.21.748/2019/11.sz. ítéletében, illetve Gfv.VII.30.317/2020/5. sz. végzésében kifejtett jogi álláspontja alapján az ítéltábla indokoltan tartotta, hogy részben eltérjen a korábbi hatályon kívül helyező végzésben adott jogi iránymutatásától.

[47] A Kúria fenti határozatai szerint a releváns kérdések szempontjából az értékpapírszámlán a számlavezető által végrehajtott műveletek a bankszámlapénz átvezetéssel azonosan ítélandók meg. A Kft nevel. külön-külön jogviszonyok keretében - egyrészt az alperesestől jogalap nélküli gazdagodás, másrészt a felperestől szerződésszegéssel okozott kártérítés címén – követelhetette a vagyonából a felperesi munkavállaló szabálytalan (bűncselekményt is megvalósító) magatartása folytán az alpereshez került értékpapírok értékét. Kötelezett oldalán a követelések azonossága teremtette sajátos egyetemlegesség jellemezi a felek jogviszonyát. Ennek következtében a jogerős egyezségen alapuló felperesi teljesítés nem csak a felperes, de az alperes Kft nevel. felé fennálló tartozását is megszüntette, ugyanakkor nem szüntette meg az alap nélküli átvezetések folytán az alperes oldalán keletkező gazdagodást, csak azzal járt, hogy a reparálandó hátrány immár a felperes oldalán jelent meg.

[48] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 50. § (1) bekezdése értelmében, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. hatálybalépésekor fennálló kötelezésekkel kapcsolatos, a Ptk. hatálybalépését követően keletkezett tényekre, megtett jognyilatkozatokra - ideértve az e tények, illetve jognyilatkozatok által keletkeztetett újabb kötelezések is - a Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni. Ez irányadó a fenti kötelezett egyetemlegességre is.

[49] A peres felek sajátos egyetemleges kötelezettsége folytán alkalmazandó rPtk. 338. § (1) bekezdése alapján az egyetemleges kötelezetteket - ha jogviszonyukból más nem következik - a kötelezettség egymás között egyenlő arányban terheli. Ha valamely társkötelezett a jogosultnak kötelezettségét meghaladó szolgáltatást teljesített, a többi társkötelezettel szemben - a követelésnek őket terhelő része erejéig - megtérítési követelése támad. A Kúria álláspontjából következően az alperes oldalán keletkező gazdagodás fennmaradása azzal a következménnyel jár, hogy – a fenti főszabálytól eltérően - az alperes a felperesi teljesítés (pontosabban az annak folytán a felperes oldalán keletkező hátrány) egészének megtérítésére köteles.

[50] A jogalap nélküli gazdagodás címén érvényesíthető igény („kettős”) korlátját az alperes oldalán realizált vagyoni előny, illetve a Kft nevel-vel szemben történt helytállása miatt a felperes oldalán bekövetkezett vagyonsökkenés képezi, de jelentősége van a rPtk. 338. § (1) bekezdése alapján az egyetemleges kötelezettek (belső) jogviszonyából következő eltérő rendelkezésnek is. A Kúria előtt folyamatban volt hasonló tényállású perekhez képest a jelen perben érvényesített igény eltérő megítélését éppen az utóbbi, a peres felek belső jogviszonyából következő eltérés tette indokoltá.

[51] A felperes és az alperes között 2001. július 27. napján jött létre szerződés. Az ezt megelőző, a korábbi befektetési szolgáltató (Rt neve 2., később Rt neve9) és az alperes között létrejött szerződésekhez kapcsolódó tranzakciók egyenlege csak akkor vehető

figyelembe a felperesi teljesítésből eredő jogalap nélküli gazdagodást csökkentő vagy kizáró körülményként, ha a felperes jogszabály rendelkezése alapján a Rt neve 2. (később Rt neve9) általános jogutódja vagy - állományátruházás, illetve egyéb megállapodás alapján - az adott jogviszonyban szinguláris jogutódnak tekinthető.

[52] A Rt neve 2. (később Rt neve9) és a felperes viszonylatában - a cégnyilvántartás adatai szerint - általános jogutódlásra nem került sor. A büntetőeljárás és az elsőfokú eljárás során beszerzett, majd a másodfokú eljárásban kiegészített igazságügyi szakértői vélemény megállapításai egyértelműen igazolták, hogy az állományátruházás sem terjedt ki az alperes befektetéseire. A konkrét esetben - a jogvita hasonló ügyekhez képest eltérő megítélését megalapozó egyedi tényállási elemeként - az utolsó fordulat szerinti, azaz a felperes jogutódi minőséget megteremtő „egyéb megállapodás” tette lehetővé - általános jogutódlás és az állományátruházás hiányában is - azt, hogy az alperes befektetése a befektetések teljes időszakra kiterjedően elszámolásra kerülhessenek a felperessel.

[53] A rendelkezésre álló adatok szerint a felperes és az alperes 2001. július 27. napján új értékpapír és ügyfélszámla szerződést kötött, s a felperes ez alapján új számlákat nyitott. Az alperes - a korábbi befektetése alapján - jogosult lett volna a per tárgyát képező Rt nevel Zrt. részvények alapján realizált összegű kifizetésre, s csak a felperes munkavállalójának (bűncselekményt is megvalósító) és a felperes felelősségi körébe tartozó (Ptk.348.§ (1) bekezdése) cselekménye következtében nem állt rendelkezésre számláján az alperesi befektetések fedezete, s emiatt került sor a Rt neve 1. részvényeinek szabálytalan átvezetésére, s keletkezett a Rt neve 1.-nek követelése az alperessel szemben.

[54] Mindezt a peres felek is figyelembe vették a 2003. szeptemberében folytatott egyeztetések során. A felperes - mint a Cégcsoport1 tagja - a jelen perben fel nem tárt belső megállapodás alapján a teljes alperesi befektetési időszak (azaz a Rt neve 2., később Rt neve9 által kezelt) befektetéseire kiterjedően, az említett értékpapírkezelők adott jogviszonybeli jogutódjaként jelent meg, s az alperes is ekként tárgyalta vele. A per ezen adataiból következően, a felperes - a Cégcsoport1 tagjaként - magára vállalta a munkavállalója (bűncselekményt is megvalósító) cselekménye következtében egyes ügyfeleket (így az alperest) a Rt neve 2.-nél (Rt neve9-nél) elhelyezett befektetések kapcsán ért hátrány egyeztetését, rendezését, s az ügyféllel való elszámolást.

[55] Ezt igazolja az, hogy a felperes egyrészt az általa kezelt alperesi értékpapír állomány volumene által lehetővé nem tett kifizetést teljesített az alperes részére, másrészt a felek szerződéskötését (2001.július 27.) megelőző időszakra vonatkozóan is számlaegyeztetést végzett az alperessel, s erre az időszakra vonatkozó okiratokat adott át. A felperes a perben a 2018. december 13. napján előterjesztett fellebbezését megelőzően a Rt neve 2. és az alperes között létrejött szerződés kapcsán fennálló jogutódi minőségét – noha ez lett volna a legkézenfekvőbb – maga sem vitatta.

[56] A felek között 2003. szeptember 3. napján megtartott egyeztetésről készült emlékeztető kiterjedt a 2001. júliusát megelőző azon időszakra is, amikor még a Rt neve 2. (Rt neve9) járt el szolgáltatóként. Az emlékeztetőben a felperes nem idegen, hanem saját kezelésű értékpapír állomány kapcsán tájékoztatta az alperest az értékpapír állománya - különböző időpontokban - fennállt egyenlegéről. A folytatódó számlaegyeztetésről felvett

2003. szeptember 11. napján kelt jegyzőkönyv 1.-es, a „szerződéses kapcsolatok” című pontjában egyenesen „jogelődjeként” nevezi meg a Rt neve 2-t és 2001. június 25. napját jelöli meg az állomány-átruházás időpontjaként. A jegyzőkönyv 2. pontja ugyancsak a teljes befektetési időszakot feldolgozza, s ekkor átadásra is került az alperes részére a teljes befektetési időszak kimutatása, amire - jogszabálysértés nélkül - jogutódi minőség hiányában nem kerülhetett volna sor.

[57] Tisztázott volt az egyeztetések során az is, hogy az alperes számlájának szerződéskötéskori nyitóegyenlege mindössze 549.873 darab befektetési jegy neve2 értékpapír volt 626.305,-Ft értékben és az állományátruházás után az alperes eszközeivel kapcsolatos értékpapír transzfer vagy művelet nem történt. (2003. szeptember 11. napján kelt jegyzőkönyv 3. pont) Rögzítették a felek azt is, hogy a tényállás kiegészítés d)-i) pontjaiban foglaltak szerinti kifizetéseket mindösszesen 68.448.021,-Ft értékben már a felperes teljesítette az alperes irányában, mely kifizetésekre a felperes által kezelt értékpapír állomány volumene (ha nem jogutód) nem nyújtott volna lehetőséget.

[58] Nem mellékes, hogy a felperes felhívása alapján, az alperes befektetési jogviszonya lezárásaként 2003.július 25.-én - a tényállás kiegészítés i) pontja szerinti - 2.828.021,-Ft összegű kifizetésére és a peres felek ezt követő egyeztetéseire már az után került sor, hogy a Rt neve 1. 2003. július 15. napján kelt levelében a számlájáról történt jogosulatlan átvezetések miatt igénnyel lépett fel a felperessel szemben. (Gf.11/F/2. alatt csatolt felszólító levél) E kifizetést az alperes is a teljes befektetési időszak lezárásaként könyvelte el, s a felperes által szerkesztett 2003.szeptember 11-i jegyzőkönyv 4. pontjában külön nyilatkozott is arról, hogy nincs a felperessel szemben követelése. E nyilatkozatnak – a felperes jogutódi minősége hiányában – nem lett volna jelentősége.

[59] A felperes általános jogutódi minősége és állományátruházás hiányában, illetve a Rt neve 1.-t érintő értékpapír tranzakciók szabálytalansága ismeretében is úgy járt el mindkét fél, hogy a felperest a Rt neve 2. által kezelt értékpapírokkal kapcsolatos elszámolás körében jogutódnak, az alperes részére kifizetett összegeket pedig a befektetési szolgáltatásra irányuló jogviszony keretében a felperes által jogszerűen nyújtott teljesítésnek tekintették.

[60] A felperes jogviszonyt lezáró teljesítése, a felek egyeztetései s annak eredménye (a felperes és az alperes egyaránt teljesítettnek tekintette az alperes valamennyi befektetése kapcsán felmerülő elszámolási kötelezettséget), s annak ténye, hogy egymással szemben éveken át nem léptek fel igénnyel, csak a fenti - a felperes jogutódi minőségét feltételező - értelmezéssel magyarázható. Ha a felperes nem tekintette volna magát a fenti értelemben a korábban eljáró befektetési szolgáltató „jogutódjának”, akkor a teljeskörűnek tekintett számlarekonstrukció alapján az alperessel szemben a Rt neve 1. értékpapírjaihoz kapcsolódó minden alap nélküli kifizetés után igénnyel kellett volna hogy fellépjen az iránt, hogy a kifizetett összeget az alperes közvetlenül (vagy rajta keresztül) fizesse vissza Rt neve 1. részére. Ebben az esetben pedig az alperes is fellépett volna a felperessel (vagy az őt megelőző számlakezelővel) szemben jogszerűtlenül átvezetett értékpapírjai kapcsán igényével.

[61] A kifizetések belső jogviszonyban történő elszámolásához kapcsolódó - részben a felek nyilatkozataiból, részben ráutaló magatartásukból következő - fenti megállapodás a

rPtk. 338. § (1) bekezdése szerinti, a felek jogviszonyából eredő olyan „más következménynek” tekintendő, mely kizárja azt, hogy a felperes a Rt nevel Zrt. szerződésszegésen alapuló kárigényének rendezését követően, a „kötelezett-társnak” minősülő felperessel szemben (szubszidiárius alapon) jogalap nélküli gazdagodás címén igényt érvényesíthessen. Az alperes - tartalma szerint – fentieknek megfelelő érvelése perrendszerű beszámítási kifogás hiányában is a kereset elutasításához vezet.

[62] A felperes által másodlagosan hivatkozott rPtk. 286. § (1) bekezdése a felek jogviszonyára nem alkalmazandó, mert arra az esetre irányadó, amikor egy jogviszonyból fakadó kötelezettséget kötelmen kívülálló személy teljesíti, azaz olyan, aki maga nem kötelezettje annak a követelésnek, melynek teljesítésére alapítottnan utóbb igényt érvényesít. A konkrét esetben a felperes nem minősült a kötelmen kívüli harmadik személynek. A felperes a Kft nevel. felé fennálló saját szerződésszegésen alapuló kártérítési kötelezettségének tett eleget, mely nem tekinthető a rPtk.286.§ (1) bekezdése által megkívánt a teljesítéshez fűződő „törvényes érdeknek”.

X.

[63] Az ítéltábla fenti - az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltaktól - eltérő jogi álláspontja miatt már nem volt jelentősége a jogvita elbírálása kapcsán a Kft nevel. részére megfizetett összeg pontos mértékének, az elsőfokú ítéletben marasztalási alapként elfogadott túlfizetés mértékének, az elévülés kérdésének, valamint a fellebbezésekben hivatkozott eljárási szabálysértéseknek (az alperesi fellebbezésben hivatkozott kereseten történő túlterjeszkedésnek, illetve a felperes által hivatkozott szakkérdésben való állásfoglalásnak.) E kérdések kapcsán az ítéltábla csupán a teljesség kedvéért jegyzi meg az alábbiakat.

[64] A Kft nevel. részére kifizetett összeg mértékét a Pp.164.§ (1) bekezdése alapján a felperes volt köteles bizonyítani. A felperes és Kft nevel. között létrejött egyezség csatolt részleteiből az egyezségben tett kötelezettségvállalás tartalma nem állapítható meg. A Kft nevel. 2016. szeptember 5. napján kelt nyilatkozata is csak a tőkeösszeg kifizetésének igazolására alkalmas. (G.40.085/2016/2) A felperes a Kft nevel. által vele szemben előterjesztett keresetet, az egyezség szövegének érdemi részét, illetve a banki átutalás bizonylatait nem csatolta, így bizonyítatlan maradt az, hogy a tőke felett milyen mértékű kamatot fizetett meg a Kft nevel. részére

[65] Az alperesi befektetésállomány egésze viszonylatában nem a Rt nevel Zrt.-hez kapcsolódó két perbeli tranzakció eredményezett túlfizetést az alperes javára. A tényállás kiegészítésben kronológiai rendben felsorolt kifizetések közül a 2003. július 25-i 2.828.021,- Ft összegű kifizetés, illetve Rt neve8 Ltd. 3. kifizetési tétele (2002.november 27.) révén realizált az alperes az öt megilletőt meghaladó - a perben beszerzett szakértői véleményben meghatározott és az elsőfokú bíróság ítélete alapjaként elfogadott - többletbevételt. Mivel a felperes keresete nem ennek elszámolását célozta, hanem a Rt neve 1-hez köthető (2001. december 19-i és 2002. február 28-i) két jóváírással kapcsolatos igény érvényesítésére irányult, így ennek sem volt jelentősége.

[66] A Kúria felperes által hivatkozott határozatai értelmében a jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett felperesi igény azzal keletkezett, hogy megszüntette az

alperesnek a Kft neve1. felé fennálló kötelezettségét. Ez az igény a felperesi teljesítést követően vált érvényesíthetővé (2015. szeptember 8.), így a perindítás időpontjáig (2016. október 10.) nem évült el.

[67] A Rt neve 1. felperessel szembeni igényének az elévülésére azonban az alperes attól függetlenül jogosult volt hivatkozni, hogy felperes és a Kft neve1. között létrejött egyezség jogerőre emelkedett. Annak ugyanis nem volt akadálya, hogy egy elévült követelés megfizetése tárgyában a peres felek egyezsége kössenek. Az alperes ezen hivatkozása azonban nem volt alapos. A felperes és a Rt neve 1. (jogutódja a Kft neve1.) viszonylatában alkalmazandó rPtk. 360. § (4) bekezdése értelmében az elévülés szabályait a kártérítési igényre azokkal az eltérésekkel kell alkalmazni, hogy 5 évnél rövidebb idő alatt nem évülhet el a követelés, ha a kárt szándékosan, vagy bűncselekménnyel okozták. A bűncselekménnyel okozott kár esetében azonban a követelés 5 éven túl sem évül el, mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége (ami a perbeli esetben a Btk.26.§ (1) bekezdése és a Btk. 373.§ (1), (2) bekezdés bc) pontja és (6) bekezdés a) pontja értelmében 10 év) el nem évül. Az elévülési határidő a perindításig nem telt el.

[68] A felperes kamatot 2015. szeptember 9. napjától igényelt, az elsőfokú bíróság 2002. február 28. napjától, a túlfizetés általa vélt időpontjától számítottan marasztalta késedelmi kamatban az alperest. Ez az esedékesség az elsőfokú bíróság elévüléssel kapcsolatos jogi álláspontjával is ellentétes volt. Helyesen hivatkozott arra az alperes, hogy ezzel az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a felperes keresetén. (Pp.215.§) A jogalap körében az ítéltábla által elfoglalt eltérő álláspont folytán azonban ennek jelentősége nem volt

[69] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

[70] Teljes pervesztességre tekintettel a felperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a perrel kapcsolatban felmerült költségeit maga viseli, egyúttal köteles az alperes első-és másodfokú perköltségének megtérítésére. Az alperes az elsőfokú ítéletben a javára megállapított perköltség mértékét fellebbezésében külön nem sérelmezte (a fellebbezéséhez csatolt költségjegyzék nyomtatvány fellebbezésnek nem minősül), így az ítéltábla az elsőfokú bíróság által a teljes pernyertesség esetére alapul vett 1.730. 000,-Ft-ra emelte fel a javára megállapított elsőfokú perköltséget. Az alperest megillető másodfokú perköltség a fellebbezési illetékből (666.680,-Ft) és a másodfokú eljárásra az IM rendelet 3.§ (2) bek a)-c) pontja és 3.§ (5) bekezdése alapján által felszámított 208.000,-Ft ügyvédi munkadíjból és a fellebbezési szakban az alperes által előlegezett szakértői díjból (90.000,-Ft) áll.

Győr, 2022. április 7.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr.Mészáros Zsolt s.k
előadó bíró

Dr.Bajnok István s.k.
bíró